

RUKOMETNI SAVEZ CRNE GORE

P R O P O Z I C I J E

**TAKMIČENJA CRNOGORSKIH LIGA ZA ŽENSKE EKIPE
ZA TAKMIČARSKU 2023/2024.**

Podgorica, 27.07.2023.

Na osnovu čl. 23. Stav 5 alineja 13. Statuta Rukometnog saveza Crne Gore, Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore na sjednici održanoj 27.07.2023. godine, d o n o s i

PROPOZICIJE

TAKMIČENJA CRNOGORSKIH LIGA ZA ŽENSKE EKIPE ZA TAKMIČARSKU 2023/2024.

Član 1.

Ovim Propozicijama utvrđuju se uslovi učešća, ekipe učesnice, plasman ekipa kao i druge obaveze koje proističu iz takmičenja u Prvoj crnogorskoj ženskoj ligi i Drugoj crnogorskoj ženskoj ligi.

Član 2.

Lige koje organizuje Rukometni savez Crne Gore (u daljem tekstu RSCG) su:

1. **Prva crnogorska ženska rukometna liga** (u daljem tekstu: **Prva liga**) do 10 (deset) seniorskih ekipa. Sjedište lige je u Podgorici.
2. **Druga crnogorska ženska rukometna liga** (u daljem tekstu: **Druga liga**) do 12 (dvanaest) učesnika. Sjedište lige je u Podgorici.

Član 3.

Učesnici u ovim takmičenjima su klubovi:

1. Prva liga:

ŽRK »BUDUĆNOST BEMAX«	- PODGORICA
ŽRK »BUDUĆNOST BEMAX« II	- PODGORICA
RK »LEVALEA 2010«	- NIKŠIĆ
ORK »RUDAR«	- PLJEVLJA
ŽRK »ULCINJ«	- ULCINJ
ŽRK »TIVAT«	- TIVAT
RK »MORNAR 7«	- BAR
RK »ZETA«	- PODGORICA
ŽRK »NIKŠIĆ«	- NIKŠIĆ

2. Druga liga:

ŽRK »PODGORICA 2013«	- PODGORICA
ŽRK »BERANE 2003«	- BERANE
RK »TREBJESA«	- NIKŠIĆ
RK »PLJEVLJA 01«	- PLJEVLJA
RK »KOMOVI«	- ANDRIJEVICA

RK«BUDVANSKA RIVIJERA BUDVA« - BUDVA

RK »FENIKS« - PODGORICA

ŽRK »BUDUĆNOST BEMAX« III - PODGORICA

Član 4.

Sve utakmice igraju se u skladu sa Međunarodnim pravilima rukometne igre i tumačenjima koja daje nadležni organ Rukometnog saveza Crne Gore.

Utakmice traju 60 (2x30) minuta sa poluvremenom od 10 minuta.

Takmičenja se sprovode u terminima utvrđenim Kalendarom takmičenja Rukometnog saveza Crne Gore.

Raspored odigravanja utakmica određuje se po Bergerovim tablicama.

Član 5.

Takmičenje se sprovodi u terminima utvrđenim Kalendarom takmičenja RSCG.

Član 6.

Takmičenje u Prvoj ligi sprovodi se po trostrukom bod sistemu, s tim što u međusobnim susretima dvije ekipe svaka mora po jedan put biti domaćin i jedan put gost po utvrđenom rasporedu koji se ne može mijenjati. Nakon toga treći krug se utvrđuje Bergerovim tablicama.

Svaka ekipa za pobjedu dobija 2 (dva) boda, za neriješen rezultat 1 (jedan) bod i za poraz 0 (nula) bodova, a po završetku takmičenja utvrđuje se tabela sa redosljedom ekipa i to na osnovu većeg broja osvojenih bodova.

U slučaju da dvije ili više ekipa osvoje isti broj bodova, redosljed na tabeli utvrđuje se na sljedeći način:

- uzima se međusobni rezultat zainteresovanih ekipa, a bolje plasirana je ekipa koja je osvojila više bodova na tako utvrđenoj mini tabeli;
- u slučaju da je taj broj bodova isti, bolje plasirana ekipa je ekipa koja ima bolju razliku između datih i primljenih golova na tako utvrđenoj mini tabeli;
- u slučaju da je ta razlika ista, bolje plasirana ekipa je ekipa koja je postigla više golova na tako utvrđenoj mini tabeli;
- u slučaju da je taj broj golova isti, bolje plasirana ekipa je ekipa koja je postigla više golova u gostima na tako utvrđenoj mini tabeli;

- u slučaju da se ni na ovaj način ne može utvrditi plasman, bolje plasirana ekipa je ekipa koja ima bolju razliku između datih i primljenih golova na prvobitnoj zbirnoj tabeli;
- u slučaju da je ta razlika ista, bolje plasirana je ekipa koja je postigla više golova na prvobitnoj zbirnoj tabeli;
- u slučaju da je taj broj golova isti, bolje plasirana je ekipa koja je postigla više golova u gostima na prvobitnoj zbirnoj tabeli;
- u slučaju da se ni na ovaj način ne može utvrditi plasman, zakazaće se igranje jedne utakmice na neutralnom terenu, a bolje plasirana ekipa je ekipa koja ostvari pobjedu. U slučaju neriješenog rezultata u regularnom vremenu trajanja igre, igra se produžetak od 2 X 5 minuta. Ukoliko i poslije ovog produžetka rezultat ostane neriješen, pristupa se izvođenju sedmeraca (tie-break procedura). Ako se izvođenje sedmeraca koristi kao tie-break, pravo učešća imaju igrači koji nisu isključeni na 2 min ili diskvalifikovani. Svaka ekipa određuje 5 igrača. Ovi igrači izvode sedmerce jedan po jedan, naizmjenično sa igračima druge ekipe. Ekipe nisu obavezne da unaprijed odrede redoslijed izvođača. Golmani se mogu birati i zamenjivati između igrača koji imaju pravo učestvovanja. Igrači mogu biti izvođači sedmerca i golmani. Ukoliko je rezultat ostao neriješen nakon prvih pet naizmjenično izvedenih sedmeraca, ekipe će opet imenovati po 5 izvođača sedmeraca. Svi ili neki od njih mogu biti isti kao prilikom prvog prijavljivanja. Pobjednik se utvrđuje onog trenutka kada jedna ekipa stekne prednost, a da su obje ekipe izvele isti broj sedmeraca. Postupak prijavljivanja 5 igrača se primenjuje sve dok se ne dobije pobjednik.

U toku takmičenja redosled ekipa u određenom momentu, na postojećoj tabeli, u slučaju da dvije ili više ekipa imaju isti broj bodova, utvrđuje se na osnovu tačaka 5, 6. i 7. st. 3. ovog člana.

Član 7.

ŽRK »Budućnost Bemax« - Podgorica stiče direktno pravo nastupa u završnom dijelu takmičenja (baraž utakmice za šampiona).

Član 8.

Nakon završenog prvenstva i utvrđenog plasmana Prve lige, prvoplasirana ekipa na utvrđenoj tabeli i ŽRK »Budućnost Bemax« igraju baraž utakmice za šampiona . Baraž utakmice za prvaka se igraju na dvije dobijene utakmice. Domaćin prve utakmice je prvoplasirana ekipa iz ligaškog takmičenja. Domaćin druge utakmice je ŽRK »Budućnost Bemax«. Domaćin eventualne treće utakmice je prvoplasirana ekipa iz ligaškog takmičenja. Ukoliko ŽRK »Budućnost Bemax II« bude prvoplasirana na kraju regularnoj dijela takmičenja , baraž utakmice za prvaka igraće sa ŽRK »Budućnost Bemax« drugoplasirana ekipa na utvrđenoj tabeli.

Član 9.

Pobjednik baraž utakmice za šampiona postaje šampion Crne Gore za takmičarsku sezonu 2023/2024. i stiče pravo učešća u Ligi šampiona za sezonu 2024/2025.

Ekipa koja na prvobitnoj tabeli Prve lige zauzme posljednje mjesto gubi status prvoligaša i prelazi u niži rang takmičenja – Drugu ligu za sezonu 2024/2025.

U slučaju da u takmičenju u Prvoj ženskoj ligi bude manje od 8 (osam) ekipa. Ekipa koja na tabeli zauzme poslednje mjesto igra baraž sa drugoplasiranom ekipom iz Druge ženske lige i pobjednik tog meča stiče prvoligaški status u sezoni 2024/2025.

Član 10.

Takmičenje u Drugoj ligi sprovodi se po trostrukom bod sistemu, s tim što u međusobnim susretima dvije ekipe svaka mora po jedan put biti domaćin i jedan put gost po utvrđenom rasporedu koji se ne može mijenjati. Nakon toga treći krug se utvrđuje Bergerovim tablicama.

Svaka ekipa za pobjedu dobija 2 (dva) boda, za neriješeni rezultat 1 (jedan) bod i za poraz 0 (nula) bodova.

Po završetku takmičenja utvrđuje se tabela sa redoslijedom ekipa na osnovu većeg broja osvojenih bodova shodno članu 6. Stav 3. ovih Propozicija.

Nakon utvrđivanja konačne tabele prvoplasirana ekipa Druge lige stiče pravo takmičenja u Prvoj ligi za sezonu 2024/2025, a zadnje plasirana ekipa zadržava status člana Druge lige za sezonu 2024/2025.

Član 11.

U slučaju da jedna ekipa odustane od takmičenja ili bude isključena a odigrala je manje od polovinu utakmica svi njeni dotadašnji rezultati se brišu.

Sve ekipe koje odustanu ili su isključene iz takmičenja, bez obzira u kom dijelu takmičenja, gube status člana tog stepena takmičenja.

Član 12.

U toku takmičenja jedna ekipa može izgubiti najviše dvije utakmice službenim rezultatom u korist protivnika. Ukoliko se i treća utakmica registruje službenim rezultatom u korist protivnika, ta ekipa se isključuje iz daljeg takmičenja i u svemu se postupa prema odredbama čl. 11. ovih Propozicija.

Član 13.

Takmičenjem neposredno rukovodi Direktor liga, kojeg imenuje Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore, a isti ima sljedeća prava i dužnosti:

- vrši licenciranje igrača i službenih lica klubova,
- vrši registraciju sportskih sala,
- vrši registraciju svih utakmica,
- u prvom stepenu odlučuje o disciplinskim prekršajima igrača i službenih lica klubova,

- podnosi nadležnim organima izvještaj o takmičenju,
- donosi Uputstvo o licenciranju igrača i službenih lica klubova,
- donosi Uputstvo o popunjavanju zapisnika na utakmicama,
- stara se o dosljednom sprovođenju ovih Propozicija i obavlja druge poslove za potrebe takmičenja, na osnovu odluka Upravnog odbora Rukometnog saveza Crne Gore.

Član 14.

U izuzetnim slučajevima Direktor liga može da odloži ili promijeni termin igranja neke utakmice ili cijelog kola, ukoliko to zahtijevaju interesi rukometnog sporta ili zbog više sile (epidemije, elementarne nepogode i sl.), kao i iz ekonomskih razloga uz saglasnost oba kluba (spajanje odigravanja više utakmica uz saglasnost oba kluba).

Ukoliko dođe do kalendarskog poklapanja termina, Direktor liga će obavezno odložiti utakmice klubova koji daju jednog ili više igrača ili trenera za reprezentacije Crne Gore, ili učestvuju u nekom od evropskih klubskih takmičenja.

Sve nove termine igranja ovako odloženih utakmica određuje Direktor liga, s tim da se moraju koristiti najbliži slobodni termini prije ili poslije odložene utakmice.

Klub koji ne postupi po rješenju Direktor liga biće automatski kažnjen u skladu sa Odlukom o specifikaciji i visini novčanih kazni i taksi, a utakmica će biti registrovana službenim rezultatom 10:0 u korist ekipe koja je ispoštovala rješenje Direktora liga.

Član 15.

Tokom takmičarske sezone za svaku utakmicu koju prenosi televizija, Direktor liga određuje termin i satnicu za odigravanje iste, prilagođen zahtjevu TV kuće, i o tome obavještava klub-domaćina. Odluka Direktora liga o odabiru utakmice za prenos je bezuslovna.

Rukometni savez Crne Gore je vlasnik TV prava na sve utakmice iz domaceg takmicenja..

U skladu sa Ugovorom između RSCG i TV kuce za realizaciju prenosa,RSCG moze prenijeti dio prava na klub-domacin.

Član 16.

U interesu regularnog odvijanja završnog dijela takmičenja Direktor liga može donijeti odluku da se sve ili pojedine utakmice jednog ili više kola moraju igrati istoga dana i u isto vrijeme.

Sve zaostale utakmice jednog dijela takmičenja moraju se odigrati prije igranja posljednjeg kola tog dijela takmičenja.

Sve zaostale utakmice moraju se odigrati prije poslednjeg kola, a Direktor liga je obavezan da preduzme mjere da se sve zaostale utakmice odigraju i prije svih kola koja su određena da se igraju istoga dana i u isto vrijeme.

Član 17.

Utakmice se igraju u salama koje su registrovane od strane Direktora liga ili lica koje Direktor liga ovlasti, a moraju da ispunjavaju sljedeće uslove:

- teren za igru mora iznositi 40 x 20 m, a pod mora biti od drveta ili elastičnog materijala,
 - teren za igru mora biti odvojen od gledalaca jačom pregradom koja mora onemogućiti ulazak gledalaca na teren. Visina pregrade mora da iznosi 1 m, a od linija terena za igru mora biti udaljena najmanje 1 m (bočne strane terena), odnosno 2m iza gola.
 - tribine moraju da imaju najmanje 300 sjedišta, koja moraju biti fiksirana, kao i poseban ulaz u salu za gledaoce,
 - sala mora biti zagrijana, a minimalna temperatura za igru mora iznositi najmanje 12 stepeni po Celzjusu,
 - sala mora biti pravilno osvijetljena i uz odgovarajući raspored svjetlosnog izvora, tako da svjetlost ne ometa igru i igrače. Jačina svjetla mora biti najmanje 1.000 Luksa,
 - tavanica i svjetlosni uređjaji moraju biti udaljeni od poda najmanje 8 m. za nove i 7 m. za postojeće sale,
 - u sali za svaku ekipu i posebno za sudije mora da postoje svlačionice sa tuševima, toplom i hladnom vodom i sanitarnim uređjajima,
 - u sali mora da postoji posebna prostorija koja se stavlja na raspolaganje kontroloru ili delegatu i u kojoj se sastavlja zapisnik sa utakmice,
 - u određenom prostoru pored terena za igru mora se postaviti zapisnički sto i pored njega sa obje strane klupe za rezervne igrače i službena lica klubova, a poželjno je da se postave i stolovi za službenog spikera i ljekara,
 - na najpreglednijem mjestu u sali mora se postaviti semafor za pokazivanje rezultata sa časovnikom za praćenje vremena. Rezultat se na semaforu obavezno pokazuje tako što se prvo ističu golovi domaćina i zatim gosta, a vrijeme se obavezno mjeri od 0 do 60 minuta ili dva puta od 0 do 30 minuta.
 - ulaz igrača i službenih lica u salu i na teren za igru mora biti potpuno odvojen od gledalaca. Bez obzira što je sala službeno registrovana, domaćin je obavezan da na svakoj utakmici osigura da svi naprijed navedeni uslovi u cjelosti budu ispunjeni, a utakmica će početi kada sudije utvrde da postoje uslovi za normalnu igru.
 - u prostoru za zamjenu igrača mora postojati vidljivo oznacena »trenerska zona«, kao prostor koji pocinje 3,5m od sredisnje linije i završava se sa krajem klupa za zamjenu igrača.
- Ukoliko neki od uslova za igru nije ispunjen, smatraće se da je utakmica slabo organizovana, a domaćin podliježe odgovarajućim sankcijama.

Član 18.

Za zapisničkim stolom mogu da sjede samo kontrolor ili delegat, zapisničar i mjerioc vremena, kao i službeni spiker i ljekar, ukoliko ne postoje tehnički uslovi za njihovo razdvajanje. Na klupi za rezervne igrače mogu da sjede najviše devet igrača u sportskoj opremi i najviše četiri službena lica kluba sa identifikacijama A,B,C i D.

Službeno lice sa identifikacijom A predstavlja »lice odgovorno za ekipu«.

Službena lica u zoni za zamjenu igrača moraju biti jednobrazna u odjeci koja ne izaziva konfuziju sa igračima u polju gostujuće ekipe.

Član 19.

Na utakmicama klubovi nastupaju u dresovima svojih klupskih boja naznačenim u adresaru, kao sastavnom dijelu ovih Propozicija. U slučaju istih klupskih boja, prednost ima domaća ekipa. Sve ekipe moraju imati dva seta dresova, jedan u tamnoj i jedan u svijetloj boji. Kao tamne boje smatraju se i crvena i plava.

Svi igrači jedne ekipe moraju nastupiti u jednoobraznoj i urednoj sportskoj odjeći tokom utakmice kao i na predstavljanju prije početka utakmice. Dresovi moraju imati propisane brojeve, na leđima veličine najmanje 20 cm. i na prsima veličine najmanje 10 cm., a ukoliko su dresovi šareni brojevi moraju da se nalaze na jednobojnoj podlozi. Brojevi na dresovima moraju se slagati sa brojevima unijetim u zapisnik.

Ukoliko ekipa ili pojedinac jedne ekipe nastupe u dresu bez broja ili nejednoobraznoj sportskoj odjeći, klub će biti kažnjen u skladu sa Odlukom o specifikaciji i visini novčanih kazni i taksa.

Član 20.

Sve igrači moraju biti uredno ljekarski pregledani i proglašeni sposobnim za igru, a ljekarski pregled mora biti upisan u takmičarsku knjižicu. Ljekarski pregled mora biti obavljen u nadležnoj medicinskoj ustanovi od ljekara specijaliste za sportsku medicinu, unijet u takmičarsku knjižicu i ovjeren u istoj i ne smije biti stariji od 6 mjeseci.

Za igrače do 16 godina je obavezan specijalistički ljekarski pregled.

Prilikom licenciranja igrača, dostavljaju se takmičarske knjižice sa upisanim ljekarskim pregledom.

Za vrijeme trajanja licence igrača, klub mora priložiti osnovnu polisu osiguranja. Visinu premije kao i vrstu rizika koju pokriva polisa, klub i igrač određuju međusobnim dogovorom.

Sat vremena prije početka utakmice DOKTOR JE OBAVEZAN da ovjeri zapisnik SOPSTVENIM faksimilom i da stave na uvid delegatu/kontroloru identifikacioni dokument (lična karta ili pasoš).

Doktor je dužan da bude prisutan tokom cijelog trajanja utakmice.

Član 21.

Na utakmicama svaka ekipa u svom sastavu može imati najmanje 12 igrača a najviše 16 igrača.

Ukoliko jedan klub sa dvije ekipe učestvuje u redovnim prvenstvenim takmičenjima, pravo nastupa za prvu ekipu imaju svi registrovani i licencirani igrači kluba.

Pravo nastupa za drugu ekipu istog kluba imaju svi uredno registrovani i licencirani igrači koji nijesu nastupali za prvu ekipu kluba.

Nepoštovanje stava 1. ovog člana kaznjava se na osnovu Odluke o Specifikaciji novčanih kazni.

Član 22.

Svaka ekipa mora za utakmicu da prijavi najmanje 2 (dva) službena lica a najviše 4 (četiri) službena lica. Od toga jedno službeno lice mora biti službeni predstavnik, a jedno trener. Ostala dva predstavnika po izboru kluba mogu biti: pomoćni trener, tehnički rukovodioc, fizioterapeut ili ljekar.

Ekipu može voditi samo trener kome je licencu izdalo Udruženje rukometnih trenera Crne Gore, dok ostala službena lica kluba moraju imati licence koje je izdao Direktor liga.

Klub čija službena lica budu kažnjena opomenom ili vremenskom kaznom od 2 minuta biće kažnjen u skladu sa Odlukom o specifikaciji novčanih kazni i taksu.

Za svaku ponovljenu opomenu-vremensku kaznu ili diskvalifikaciju novčana kazna se uvećava 100 posto u odnosu na prethodnu.

Nepoštovanje stava 1. i 2. ovog člana kaznjava se na osnovu Odluke o Specifikaciji novčanih kazni.

Član 23.

Licence za igrače i službena lica izdaje Direktor liga koji prethodno propisuje Uputstvo za licenciranje (uslovi, vrijeme, dokumentacija i sl.).

Sve izdate licence objavljuju se na veb sajtu RSCG.

Direktor liga donosi Uputstvo o dužnostima i pravima kontrolora i delegata, koje je sastavni dio ovih Propozicija.

Član 24.

Prilikom odigravanja utakmice službeni predstavnik ekipe obavezno kontroloru ili delegatu stavlja na uvid knjižice sa licencama za sve igrače koji toga dana nastupaju. Dozvoljen je nastup i bez knjižice sa licencom, ali samo u slučaju da se može apsolutno sigurno izvršiti identifikacija igrača, s tim da se ime i prezime igrača nalazi u spisku licenciranih za tekuću takmičarsku godinu.

Član 25.

Organizator utakmice i domaćin je klub koji igra u domaćoj sali, odnosno koji je u zvaničnom rasporedu utakmica objavljenom od strane Direktora liga prvo naveden. Domaćin je obavezan da igra u prijavljenom i u zvaničnom adresaru naznačenom gradu, a svaka promjena mjesta igranja moguća je samo uz posebnu dozvolu Direktor lige, s tim što je domaćin obavezan da snosi sve eventualne dodatne troškove gosta.

Utakmice mogu najranije početi u 10,00 časova, a najkasnije u 20,00 časova.

Domaćin je obavezan da najkasnije 7 dana prije početka utakmice pošalje ispunjen formular za zakazivanje utakmica gostujućoj ekipi i Direktor ligi na mail takmicenja.rscg@gmail.com.

Ukoliko domaćin u roku od 3 dana prije Kalendarom utvrđenog dana za igranje utakmice ne zakaže utakmicu, to na sebe preuzima Direktor liga.

U tom slučaju Direktor liga je obavezan da ispuni sve zahtjeve iz st. 2. ovog člana, a ako se 2 (dva) dana prije početka utakmice ista ne može zakazati u sali domaćina, Direktor liga će utakmicu zakazati u drugoj registrovanoj sali i to u mjestu domaćina ili u drugom gradu.

Gost je obavezan da o vremenu i načinu dolaska, u mjesto igranja utakmice, obavijesti domaćina.

Član 26.

Obaveze domaćina i organizatora su sljedeće:

- da pored redovne dekoracije sale na vidnom mjestu postavi državnu zastavu Crne Gore,
- **DA SHODNO IZMJENAMA PRAVILA IGRE OD 01.07.2022. U DVORANI ODIGRAVANJA UTAKMICE NAPRAVI KRUG U CENTRU IGRALIŠTA PREČNIKA 4 METRA**
- da organizuje licenciranu redarsku službu(minimum 4 osobe a po procjeni Komesara za bezbjednost UO RSCG i više) , prijavi odigravanje utakmice nadležnom organu Uprave policije i da preduzme sve mjere po Zakonu o sprečavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama,
- da kontroloru ili delegatu stavi na uvid ovjerenu kopiju prijave utakmice nadležnom organu Uprave policije,
- da kontroloru ili delegatu prijavi ime glavnog dežurnog lica i svih prisutnih članova licencirane redarske službe, koji obavezno moraju biti predstavljeni kontroloru ili delegatu i tokom cijelog vremena trajanja igre moraju da budu na raspolaganju kontroloru ili delegatu.Kontrolor/ delegat mora izvršiti identifikaciju pomenutih lica (shodno Zakonu o sportu).,
- da osigura potpunu bezbjednost gostiju i svih službenih lica (sudija, kontrolora, delegata, zapisničara i mjerioca vremena) i to dok svi oni ne napuste salu. Ukoliko gost ili neko od službenih lica to zatraži domaćin je obavezan da mu garantuje punu bezbjednost sve do odlaska iz mjesta igranja utakmice,
- da tokom cijelog vremena trajanje igre osigura prisustvo ljekara sa priborom za prvu pomoć, kao i prisustvo dežurnog vozila,
- da obezbijedi prisustvo licenciranih zapisničara i mjerioca vremena, koji moraju biti lica sa položenim ispitom za sudije,
- DA MORA POSJEDOVATI KOMPJUTER SA PRISTUPOM INTERNETU I ŠTAMPAČ U DVORANI I OMOGUĆITI PRISTUP ISTIM DELEGATU-KONTROLORU PRIJE I NAKON UTAKMICE,**
- OBAVEZNO JE POPUNJAVANJE ZAPISNIKA U ELEKTRONSKOJ FORMI**
- da kontroloru ili delegatu utakmice stavi na raspolaganje obrazac zapisnika o odigravanju utakmice i da obezbijedi da se popuni u elektronskoj formi, a takođe da pruži svu potrebnu pomoć pri sastavljanju zapisnika,
- da za normalno igranje utakmice obezbijedi dvije štoperice sa zaustavljanjem vremena, pištaljku, žuti,crveni i plavi karton i obrazac za povrijeđenog igrača.
- da obezbijedi luksomjer i na zahtjev gosta ili nekog službenog lica mora se izvršiti mjerenje jačine svjetla. Ukoliko se utvrdi da jačina svjetla nije dovoljna utakmica će se igrati sutra dan, a domaćin je obavezan da snosi sve eventualne dodatne troškove gosta i službenih lica (ove

troškove procijenjuje i određuje Direktor liga). U slučaju nestanka struje usled više sile, domaćin nije obavezan da snosi dodatne troškove gosta,

- da osigura tri zelena kartona sa slovima **T1, T2 i T3**, veličine najmanje 20 cm. za traženje tajm-auta od strane rukovodioca svake ekipe,
- da osigura sredstva za brisanje poda terena za igru i lice koje mora tokom cijelog trajanja igre, na zahtjev sudija da bude spremno da pod obriše,
- da ukoliko to zatraži gostujuća ekipa ili bilo koja druga ekipa iz lige omogući snimanje utakmice, ukoliko se snimanje utakmice najavi najkasnije jedan sat prije početka iste,

Ukoliko domaćin ne ispuni bilo koji od zahtjeva navedenih u ovom članu smatrat će se da je utakmica slabo organizovana, a domaćin podliježe odgovarajućim sankcijama.

Član 27.

Domaćin ubira sav prihod sa utakmice i snosi sve troškove organizacije utakmice (sala, redarska služba, ozvučenje i sl.) i troškove zapisničara i mjerioca vremena.

Domaćin prije početka utakmice u gotovom isplaćuje putne troškove sudija i kontrolora ili delegata. Domaćin je obavezan da o svom trošku obezbijedi sudijama, kontroloru ili delegatu noćenje i ishranu, ukoliko isti prilikom dolaska na utakmicu, ili odlaska sa iste, ne mogu u kraćem vremenskom intervalu da koriste redovna prevozna sredstva.

Ukoliko ekipa (domaćin utakmice) ne isplati putne troškove službenih lica (sudija, kontrolora ili delegata), Direktor liga pokreće postupak protiv navedene ekipe. Ekipa (domaćin utakmice) je dužna da najkasnije jedan sat prije početka odigravanja naredne utakmice isplati sve troškove službenih lica ili kontroloru/delegatu dostavi dokaze o uplati, u suprotnom naredna utakmica će biti registrovana službenim rezultatom 10:0 u korist protivničke ekipe bez obzira na rezultat utakmice, a ekipa dodatno kažnjena oduzimanjem jednog boda i novčano na osnovu Odluke o Specifikaciji novčanih kazni.

Sve troškove gost snosi samostalno.

Pravo besplatnog posjećivanja svih utakmica imaju predstavnici Rukometnog saveza Crne Gore, članovi Zajednice Rukometnih sudija Rukometnog Saveza Crne Gore, kao i lica koja imaju zvanje zaslužnog sportiste Crne Gore i predstavnici javnog informisanja.

Na pismeni zahtjev gostujuće ekipe, klub domaćin, ukoliko naplaćuje ulaznice, obavezan je da gostujućoj ekipi obezbijedi 10% ulaznica od ukupnog kapaciteta dvorane u kojoj se igra utakmica, po važećim cijenama. Zahtjev za trebovanje ulaznica podnosi se domaćinu preko Direktora liga najkasnije 5 (pet) dana prije početka utakmice.

Protiv kluba koji ne izvrši uplatu svojih obaveza u predviđenom roku, biće pokrenut disciplinski postupak u skladu sa odredbama Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti Rukometnog saveza Crne Gore, odnosno biće suspendovan dok uplatu ne izvrši.

Član 28.

Za svaku utakmicu, a sa utvrđene liste Direktor liga, kojeg imenuje Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore, određuje kontrolora ili delegata koji predstavlja i zastupa rukovodstvo takmičenja i vrši kompletan nadzor organizacije i igranja utakmice.

Ukoliko određeni kontrolor ili delegat ne dođe na utakmicu, njegovu dužnost obaviti će kontrolor ili delegat sa utvrđene liste ako se nalazi u dvorani ili na terenu po dogovoru klubova.

Ukoliko u dvorani ili na terenu nema kontrolora ili delegata sa utvrđene liste ili nema dogovora klubova, tu dužnost preuzima prvoimenovani sudija.

Član 29.

U slučaju direktne diskvalifikacije sa izvještajem, a u skladu sa pravilima IHF-a sudije su obavezne pored crvenog kartona da pokažu i plavi karton.

Za svaki dati crveni karton sudije će nakon utakmice ispuniti poseban formular, u kome će detaljno opisati razlog diskvalifikacije.

Delegat-kontrolor je dužan da taj ispunjen formular od strane sudija priključi svom izvještaju.

Ukoliko je na utakmici bilo diskvalifikovanih igrača i službenih lica klubova po pravilima **8.6**, **8.10a**, **8.10b** i **8.10d**(zbog **8.6**, **8.10a** i **8.10b**), kontrolor ili delegat je obavezan da odmah poslije te utakmice ta lica sasluša i takvu izjavu priključi svom izvještaju, u kome će detaljno opisati razloge tih isključenja i diskvalifikacija. Kontrolor ili delegat je obavezan da o tim događajima obavijesti Direktora liga odmah po završetku utakmice.

Ukoliko kontrolor ili delegat nije u mogućnosti da obavi saslušanje navedenih lica, obavezan je da u svom izvještaju navede razloge zbog kojih to nije mogao učiniti, a klub je obavezan da u roku od 48 časova po završetku utakmice to obavi i izjavu dostavi Direktor ligi.

Ukoliko su potrebne izjave svjedoka i slično, a u vezi sa nekim vanrednim događajem, kontrolor ili delegat je obavezan da izjavu tog lica na licu mjesta uzme i istu priključi uz svoj izvještaj.

Diskvalifikovani igrači (osim isključenih na 3 x 2 min, i diskvalifikacije iz pravila 8:5, 8.9, 8.10c i 8.10d-zbog 8.5) i diskvalifikovana službena lica klubova podliježu automatskoj suspenziji neigranja, odnosno ne vršenja funkcija, do donošenja odluke o prekršaju od strane Direktor liga, a protiv igrača ili službenih lica klubova pokreće se disciplinski postupak prema odredbama Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti Rukometnog saveza Crne Gore.

Član 30.

Delegiranje sudija vrši Komesar za suđenje. Delegiranje kontrolora/delegata vrši Direktor liga.

Za pojedine utakmice delegiranje sudija može se obaviti i žrijebom, na zahtijev Direktora liga, tako što Komesar za suđenje predloži dva ili više sudijskih parova za određenu utakmicu, a žrijeb obavi Direktor liga.

Žrebanje se vrši javno u prostorijama RSCG.

Delegiranje se obavezno objavljuje na web sajtu Rukometnog saveza Crne Gore (www.rscg.me) i na sajtu Zajednice Rukometnih sudija (www.zrscg.me)

Ukoliko na utakmicu ne dođe jedan od sudija iz delegiranog sudijskog para, utakmicu će voditi drugi sudija iz delegiranog sudijskog para. Ukoliko na utakmicu ne dođu obojica delegiranih sudija od prisutnih sa utvrđene liste utvrdiće se jedan ili dvojica sudija koji će voditi utakmicu i to dogovorom klubova, a ako klubovi ne mogu da se dogovore, konačnu odluku donosi kontrolor ili delegat.

Ukoliko se delegirane sudije nijesu pojavile i ne može se postupiti prema odredbi st. 2. ovog člana, zajedno sa predstavnikom domaćina kontrolor ili delegat će pokušati da iznađe rješenje da se utakmica odigra, odnosno stupiće u kontakt sa sudijama sa liste iz mjesta ili najbližeg mjesta i obavezaće domaćina da istima omogući najbrži dolazak u salu u kojoj se utakmica igra.

U cilju odigravanja utakmice u ovakvim slučajevima kontrolor ili delegat može obavezati ekipe da se utakmica odigra sutradan, a u svom izvještaju mora navesti iznose naknadnih troškova domaćina i gosta.

Obaveza domaćina je da se pronade mogućnost da se u ovakvim slučajevima utakmica odigra kasnije istog dana ili sutradan u najpovoljnijem terminu za oba kluba.

U slučaju da jedna ekipa ne prihvati navedene uslove, smatraće se da je odbila da nastupi, a prema istoj će se pokrenuti postupak u skladu sa ovim Propozicijama. U tom slučaju Direktor liga utvrdiće nastale troškove koje snosi Rukometni savez Crne Gore.

Član 31.

Delegati/kontrolori su obavezni da prije početka utakmice, a u smislu Pravila igre i ovih Propozicija pregledaju teren, jačinu svijetla, mjerne uređaje i drugo i utvrde da li su ispunjeni svi uslovi iz čl. 17. ovih Propozicija. Ukoliko utvrde da teren nije pogodan za igru ili da nije ispunjen neki od uslova iz čl. 17. ovih Propozicija, zahtijevaće da se svi nedostaci otklone. Ukoliko to nije moguće, o svemu će obavijestiti Direktora liga i donijeće odluku da li će se utakmica ipak igrati, a sve će detaljno navesti i opisati u svom izvještaju, s tim što utakmica neće početi ukoliko utvrde da neki od uslova ne dozvoljava normalno igranje. Domaćinu se u tom slučaju nalaže da u roku od 24 časa iznađe rješenje (otkloni nedostatak ili obezbijedi drugu registrovanu salu), a u protivnom nakon odluke Direktora liga gubi utakmicu.

Ukoliko je na utakmicu najavljena žalba ili je bilo nekih vanrednih događaja, sudije su obavezne da o tome daju svoje mišljenje i da ga unesu u zapisnik.

Član 32.

Klubovi i službena lica su obavezni da budu prisutni u sportskoj hali 60 minuta prije početka utakmice.

Obavezno čekanje klubova i službenih lica (sudija, kontrolora i delegata) iznosi 15 minuta, a protekom tog vremena postupa se kako slijedi:

- ukoliko jedan od klubova i dalje kasni čekanje će se produžiti još 15 minuta, a ako se do tada taj klub najavi obaveza kontrolora - delegata i domaćina je da iznadju sve mogućnosti da se utakmica odigra kasnije istog dana ili sutradan u najpovoljnijem terminu za oba kluba. Direktor liga je ovlašten da procijeni opravdanost ovog kašnjenja, pa ako je ono opravdano eventualne dodatne troškove snose oba kluba (svaki svoje) i ukoliko je to kašnjenje neopravdano, troškove snosi klub koji kasni;
- ukoliko kontrolor ili delegat i dalje kasni utakmica će početi, a postupa se prema odredbama ovih Propozicija;
- ukoliko sudije i dalje kasne iako su svoje kašnjenje najavili čekanje će se produžiti ali najduže ukupno 60 minuta, a ako sudije nijesu svoje zakašnjenje najavili postupa se prema odredbama ovih Propozicija, odnosno ako to nije moguće prema odredbama narednih stavova tog člana.

Član 33.

Ukoliko nema žalbi zapisnik se zaključuje odmah posle utakmice u elektronskoj formi. U tom slučaju zapisnik se zaključuje time što ga na prednjoj strani potpisuju sudije i kontrolor ili delegat (nakon utvrđivanja konačnog rezultata), dok službeni predstavnici klubova zapisnik na prednjoj strani potpisuju prije početka utakmice.

Ukoliko jedan od klubova najavljuje žalbu, na posebno popunjenom obrascu RSCG (u istom broju primjeraka kao i zapisnik), klub obrazlaže najavljuvanje žalbe. U tom slučaju sva službena lica obavezna su da na istom obrascu daju svoje mišljenje o najavljenoj žalbi.

U slučaju da dodje do teže povrede igrača, a u cilju ostvarivanje osiguranja, kontrolor ili delegat u dopuni zapisnika obavezno konstatuje povredu, što svojim potpisima ovjeravaju kontrolor ili delegat i dežurni ljekar.

Jednom zaključen zapisnik ne može se mijenjati u bilo kom roku. Ukoliko se u roku od 30 minuta, iz bilo kog razloga, ne može zaključiti zapisnik, kontrolor ili delegat to navodi i detaljno obrazlaže u svom izvještaju. Ako iz bilo kojeg razloga zapisnik bude nestao, odmah poslije utakmice sastavlja se naknadni zapisnik i to u prisustvu svih zvaničnih lica. U naknadni zapisnik unose se svi podaci koji se unose u zapisnik vođen za vrijeme utakmice, a sve što u njega nije unijeto smatraće se da se nije ni dogodilo. Ovaj naknadni zapisnik mora biti ovjeren potpisima svih službenih lica.

Klubovi, sudije, kontrolor ili delegat i ostali akteri utakmice u slučaju da je zapisnik zaključen prema st. 1. ovog člana, mogu da informišu Direktor liga o utakmici, odnosno da ga izvijeste da li je bilo kršenja Propozicija, Pravilnika o takmičenju, Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti, kao i da navedu druge uočene propuste.

Član 34.

Protiv sudija, zapisničara, mjerioca vremena i ostalih službenih lica koja ne dođu na utakmicu i ne obave dužnost za koju su delegirani, biće pokrenut disciplinski postupak u skladu sa odredbama Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti Rukometnog saveza Crne Gore i Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti Zajednice Rukometnih sudija.

O disciplinskim prekršajima igrača i svih rukometnih radnika u klubovima kao i kontrolorima i delegatima a u vezi sa takmičenjem, u prvom stepenu rješava i odluke donosi Direktor liga, a

drugostepeni disciplinski organ je Arbitražna komisija Upravnog odbora Rukometnog saveza Crne Gore.

Za prekršaje sudija nadležan je Komesar za suđenje u prvom stepenu, a drugostepeni disciplinski organ je Upravni odbor Zajednice rukometnih sudija.

Direktor liga i Komesar za suđenje dužni su da donesu rješenja po svim sporovima do narednog kola.

Član 35.

Na odigranu utakmicu klub ima pravo žalbe. Žalba se najavljuje isključivo preko zvaničnog predstavnika kluba najkasnije u roku od 30 minuta po završetku utakmice. Najavljena žalba mora biti unijeta u dopunu zapisnika i ovjerena potpisom zvaničnog predstavnika kluba žalioaca, a moraju biti tačno naznačeni razlozi žalbe.

Žalba na registraciju i pravo nastupa igrača, uslove igranja u sali i druge uslove za igru, mora biti obavezno najavljena prije utakmice, a u protivnom neće se uzeti u razmatranje.

O naznačenim razlozima najavljene žalbe svoje mišljenje obavezno daju sudije, zapisničar i mjerioc vremena, a na kraju kontrolor ili delegat i to mora biti unijeto u dopunu zapisnika sa utakmice. Momenat koji nije naveden u dopuni zapisnika neće se prilikom rješavanja žalbe uzeti u obzir.

Utakmica na koju nije najavljena žalba u skladu sa prethodnim stavovima ovog člana ne može biti poništena.

Pismeno obrazloženje najavljene žalbe klub podnosilac žalbe obavezan je da dostavi najkasnije u roku od 48 časova po odigranoj utakmici, u protivnom smatraće se da je od žalbe odustao. Prilikom procjene blagovremenosti podnošenja obrazloženja žalbe u obzir će se uzeti datum na poštanskom žigu.

Član 36.

Najavljivanje žalbe povlači uplatu prvog dijela takse. Ova uplata vrši se kontroloru ili delegatu, a ako to nije moguće, jednom od sudija. Primaoc takse obavezan je da podnosiocu žalbe izda odgovarajuću potvrdu i da taksu, uvećanu za poštanske troškove, uplati na račun RSCG i dokaz dostavi Direktor ligi.

Podnosilac žalbe obavezan je da uz obrazloženje žalbe, najkasnije u roku od 48 časova po odigranoj utakmici, uplati drugi dio takse, u protivnom smatraće se da je od žalbe odustao. Pri ocjeni blagovremenosti ove uplate u obzir će se uzeti datum na uplatnici.

U slučaju pozitivnog rješenja i to poslije njegove pravosnažnosti, puna taksa vraća se podnosiocu žalbe, a svi troškovi žalbenog postupka padaju na teret podnosioca žalbe bez obzira na njen ishod.

Član 37.

Direktor liga je obavezan da po svim podnijetim žalbama rješenje donese do narednog kola, s tim što ovaj rok u izuzetnim slučajevima (prikupljanje potrebnog i posebnog materijala) može biti i produžen.

Član 38.

Na rješenje Direktora liga, a u vezi sa takmičenjem nezadovoljna strana ima pravo žalbe Arbitražnoj komisiji Upravnog odbora Rukometnog saveza Crne Gore, kao nadležnom drugostepenom organu.

Žalba drugostepenom organu podnosi se u roku od 8 dana, od dana objavljivanja provostepenog rješenja Direktora liga na veb sajtu Rukometnog saveza Crne Gore. Prilikom ocjene blagovremenosti podnošenja ove žalbe uzeće se u obzir datum na poštanskom žigu.

Rok za donošenje drugostepene konačne odluke je 15 dana, od dana prijema žalbe, a taj rok može biti produžen samo u izuzetnim slučajevima.

Ukoliko se na rješenje Direktora liga žali klub koji se žalio u prvom stepenu, isti se oslobadja uplate nove takse. Ukoliko se na rješenje Direktora liga žali druga strana, taj podnosilac žalbe je obavezan da istovremeno sa podnošenjem žalbe uplati i taksu. Pri ocjeni blagovremenosti ove uplate u obzir će se uzeti datum na poštanskom žigu.

U slučaju pozitivnog rješenja, a nakon njegove pravosnažnosti taksa se vraća podnosiocu žalbe, a troškovi drugostepenog postupka padaju na teret podnosioca žalbe bez obzira na njen ishod.

Visinu troškova drugostepenog postupka podnosilac je dužan da uplati u roku od 24 časa, nakon prijema obavještenja od strane Direktora liga (putem elektronske pošte na klupski e-mail), odnosno objavljivanja obavještenja na veb-sajtu Rukometnog saveza Crne Gore.

Član 39.

Ukoliko jedna ekipa iz opravdanih razloga ne dođe na zakazanu utakmicu, opravdanost ocjenjuje Direktor liga i on istovremeno određuje termin igranja nove utakmice.

Ukoliko jedan klub iz opravdanih razloga ne odigra zakazanu utakmicu, obavezan je da drugom klubu nadoknadi sve efektivne troškove. Visinu tih troškova određuje Direktor liga.

Član 40.

Domaća ekipa je dužna odmah nakon utakmice da pošalje zapisnik u elektronskoj formi na mail takmicenja.rscg@gmail.com. Kontrolor ili delegat je obavezan da odmah po završetku utakmice obavijeste Direktora liga o rezultatu utakmice slanjem slike zapisnika na telefon 067/663-338 (viber poruka) kao i Komesara za sudjenje slanjem slike zapisnika na telefon

067/225-661(viber poruka) , a zapisnik sa odigrane utakmice dostavi Direktor ligi u roku od 48 časa po odigravanju utakmice, na adresu RSCG.

Direktor liga je obavezan da na osnovu primljenog zapisnika sa utakmice istu registruje i to u roku od 2 dana, od prijema zapisnika, osim ako se ne vodi posebni postupak.

Ukoliko je na utakmicu najavljena žalba ili je bilo prekršaja radi kojih se mora hitno postupati ili proces ubrzati, zapisnik se obavezno dostavlja Direktor ligi putem faksa ili mail-a sutra dan po odigravanju utakmice, a original se dostavlja prema odredbama st. 1. ovog člana.

Član 41.

Direktor liga sve utakmice registruje sa postignutim rezultatom, sem u slučajevima predviđenim Pravilnikom o organizaciji rukometnih utakmica, Rukometnog saveza Crne Gore. U slučaju žalbe na tu utakmicu ista će biti registrovana u skladu sa odlukom po toj žalbi.

Član 42.

Direktor liga obavezno izdaje Bilten i objavljuje ga na web sajtu Rukometnog saveza Crne Gore. Bilten zamijenjuje pismeni akt (Rješenje) za sve prvostepene odluke, s tim što u Biltenu moraju biti naznačeni svi elementi rješenja iz akta na osnovu kojeg je isto donijeto (Propozicije, Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti i dr.).

Član 43.

Svi prekršaji predviđeni ovim Propozicijama i drugi disciplinski prekršaji bit će sankcionisani prema odredbama Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti Rukometnog saveza Crne Gore, a novčane kazne i takse utvrdiće se na osnovu njihove specifikacije i posebne odluke koju donosi Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore i koja je sastavni dio ovih Propozicija.

Član 44.

Za sve što nije predviđeno i precizirano ovim Propozicijama važe odredbe Pravilnika o rukometnim takmičenjima Rukometnog saveza Crne Gore, kao i drugih pravilnika Rukometnog saveza Crne Gore.

Član 45.

Za tumačenje ovih Propozicija nadležan je Upravni odbor Rukometnog saveza Crne Gore koji tu nadležnost može prenijeti na Komisiju za takmičenje Upravnog odbora Rukometnog saveza Crne Gore.

Član 46.

Ove Propozicije usvojene su na sjednici Upravnog odbora Rukometnog saveza Crne Gore koja je održana 27.07.2023. godine, u Podgorici i primijenjuju se danom donošenja.

**UPRAVNI ODBOR
RUKOMETNOG SAVEZA CRNE GORE**

**P r e d s j e d n i k
Petar Kapisoda s,r**